

Sygn. akt II K 168/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 kwietnia 2022

Sąd Rejonowy w Kaliszu II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący SSR Marta Przybylska

Protokolant st. sekr. sąd. Ilona Pilarczyk

w obecności Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Kaliszu ---

po rozpoznaniu dnia 7.10.2022r, 17.02.2022, 21.04.2022

sprawy **H. M.**

syna M. i W. zd. K.

ur. (...) w P.

oskarżonego o to, że:

w okresie od października 2015 roku do 05 listopada 2020 roku w miejscowości (...) gm. Ż., znęcał się fizycznie i psychicznie nad swoją żoną S. M. w ten sposób, że wszczynał awantury domowe w trakcie trwania których zachowywał się agresywnie, używał słów potocznie uznawanych za wulgarne i obelżywe, znieważał i ubliżał pokrzywdzonej, szarpał i popychał pokrzywdzoną, a także groził pozbawieniem życia i zdrowia przy czym groźby te wzbudziły u zagrożonej uzasadnioną obawę, że zostanie spełniona

tj. o czyn z art. 207 § 1 kk

1. oskarżonego **H. M.** uznaje za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego wyżej wypełniającego znamiona przestępstwa z art. 207 § 1 kk i za to na podstawie art. 207 § 1 kk wymierza mu karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności,
2. na podstawie art. 69§1 kk i art. 70§1 kk wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesza oskarżonemu tytułem próby na okres 2 (dwóch) lat,
3. na podstawie art. 73§1 kk oddaje oskarżonego w okresie próby pod dozór kuratora sądowego,
4. na podstawie art. 72§1 pkt 1 kk zobowiązuje oskarżonego do informowania kuratora o przebiegu okresu próby na piśmie co 3 (trzy) miesiące,
5. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 1000 (tysiąc) złotych tytułem zwrotu części kosztów sądowych i zwalnia w pozostałej części od ich ponoszenia oraz uiszczenia opłaty.

SSR Marta Przybylska

UZASADNIENIE	
--------------	--

Formularz UK 1	Sygnatura akt	II K 168/21	
<p>Jeżeli wniosek o uzasadnienie wyroku dotyczy tylko niektórych czynów lub niektórych oskarżonych, sąd może ograniczyć uzasadnienie do części wyroku objętych wnioskiem. Jeżeli wyrok został wydany w trybie art. 343, art. 343a lub art. 387 k.p.k. albo jeżeli wniosek o uzasadnienie wyroku obejmuje jedynie rozstrzygnięcie o karze i o innych konsekwencjach prawnych czynu, sąd może ograniczyć uzasadnienie do informacji zawartych w częściach 3–8 formularza.</p>			
1. USTALENIE FAKTÓW			
1.1. Fakty uznane za udowodnione			
Lp.	Oskarżony	Czyn przypisany oskarżonemu (ewentualnie zarzucany, jeżeli czynu nie przypisano)	
1	H. M.	w okresie od października 2015 roku do 05 listopada 2020 roku w miejscowości (...) gm. Ż., znęcał się fizycznie i psychicznie nad swoją żoną S. M. w ten sposób, że wszczynał awantury domowe w trakcie trwania	

		<p>których zachowywał się agresywnie, używał słów potocznie uznawanych za wulgarne i obelżywe, znieważał i ubliżał pokrzywdzonej, szarpał i popychał pokrzywdzoną, a także groził pozbawieniem życia i zdrowia przy czym groźby te wzbudziły u zagrożonej uzasadnioną obawę, że zostanie spełniona</p> <p>tj. o czyn z art. 207 § 1 kk</p>	
Przy każdym czynie wskazać fakty uznane za udowodnione	Dowód	Numer karty	
<p>Oskarżony H. M. ma 67 lat. Jest żonaty i nie ma nikogo na utrzymaniu. Oskarżony ma wykształcenie podstawowe. Utrzymuje się z emerytury w wysokości 1650 zł miesięcznie. Oskarżony nie był wcześniej karany.</p> <p>W dniu 13 października 2020 r. Gminny Ośrodek Pomocy (...) w Ż. wszczął wobec oskarżonego procedurę (...)</p>	<p>Wyjaśnienia oskarżonego</p> <p>karta karna,</p> <p>dokumentacja (...)</p>	<p>k. 168v</p> <p>k. 71, 194</p> <p>k. 3 - 8</p>	
<p>H. M. i S. M. są małżeństwem od 21 czerwca 1980 r. Mieszkają razem w miejscowości (...). Obecnie każde z małżonków zajmuje inny pokój. Wspólnie korzystają z kuchni i łazienki.</p>	<p>wyjaśnienia oskarżonego</p> <p>zeznania pokrzywdzonej</p> <p>zeznania K. B.</p> <p>A. M. (1)</p> <p>K. M.</p> <p>A. M. (2)</p>	<p>k. 168v</p> <p>k. 169</p> <p>k. 169v</p> <p>k. 170</p> <p>k. 189</p> <p>k. 57, 189v – 190</p>	

<p>Od października 2015 r., kiedy wyprowadziła się z domu stron A. M. (1), do 5 listopada 2020 r. oskarżony bez powodu lub z błahego powodu wszczywał awantury domowe w trakcie których zachowywał się wobec pokrzywdzonej agresywnie, ubliżał jej, używał wobec niej słów wulgarnych. Używał również wobec niej siły fizycznej poprzez szarpanie i popychanie pokrzywdzonej. Wielokrotnie groził słownie pozbawieniem jej życia.</p> <p>W dniu 2020 r. pokrzywdzona złożyła w Sądzie Okręgowym w Kaliszu pozew o rozwód.</p>	<p>W. K. T. S. A. D. (1) P. M. S. T.</p>	<p>k. 190v k 190v k.191 k. 203 k. 204</p>	
<p>W H. M. nie stwierdzono choroby psychicznej czy też upośledzenia umysłowego. Biegli stwierdzili organiczne zaburzenia osobowości – czynnik obniżający zdolność kontroli emocji i zachowań głównie impulsywnych. W sytuacjach gwałtownych oskarżony może nie być zdolny do panowania nad swoim zachowaniem i reagować impulsywnie oraz nadmiarowo. Wobec oskarżonego nie zachodzą przesłanki z art. 31 § 1 i 2 kk</p>	<p>Opinia biegłych</p>	<p>k. 130 - 134</p>	
<p>1.2. Fakty uznane za nieudowodnione</p>			

Lp.	Oskarżony	Czyn przypisany oskarżonemu (ewentualnie zarzucany, jeżeli czynu nie przypisano)	
Przy każdym czynie wskazać fakty uznane za nieudowodnione	Dowód	Numer karty	
2. OCENA DOWODÓW			
2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów			
Lp. faktu z pkt 1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu	
	wyjaśnienia oskarżonego	<p>Oskarżony nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu. W swych wyjaśnieniach zaprzeczył jakoby kiedykolwiek w stosunku do pokrzywdzonej używał siły fizycznej czy też jej groził. Wskazał, iż między stronami dochodziło do nieporozumień związanych z darowizną gospodarstwa rolnego dokonaną w 2013 r. na rzecz syna P.. H. M. wskazał, iż rodzina pomówiła go w przedmiotowej sprawie bezpodstawnie chcąc doprowadzić do jego eksmisji z domu.</p> <p>Zdaniem Sądu wyjaśnienia oskarżonego złożone na rozprawie nie znajdują potwierdzenia w</p>	

		<p>zgromadzonym w toku postępowania materiale dowodowym i zdaniem Sądu stanowią linię obrony przyjętą przez oskarżonego.</p> <p>Przedstawiona przez oskarżonego wersja wydarzeń jest najbardziej korzystna z punktu widzenia jego obrony, jednakże pozostaje ona w sprzeczności z obiektywnie ustalonymi w oparciu o przeprowadzone dowody faktami, wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego. Podkreślenia przy tym wymaga, iż zawiadomienie w przedmiotowej sprawie nie zostało złożone przez samą pokrzywdzoną, a przez (...) w Ż.. Pokrzywdzona nie wносиła o orzeczenie wobec oskarżonego zakazu zbliżania czy też nakazu opuszczenia lokalu.</p>	
	<p>zeznania pokrzywdzonej</p>	<p>Zeznania pokrzywdzonej S. M. należało uznać za wiarygodne . W istotny sposób potwierdzają je bowiem zeznania dorosłych dzieci i synowej stron oraz opinia biegłych. Sąd uznał zeznania złożone przez pokrzywdzoną w toku postępowania przygotowawczego i na rozprawie za wiarygodne i zgodne z rzeczywistym stanem faktycznym. Zeznania te nie były wymuszane i stanowiły swobodną oraz wyczerpującą relację S.</p>	

		<p>M. dotyczącą wzajemnych relacji i zachowania oskarżonego wobec pokrzywdzonej w okresie objętym aktem oskarżenia. Pokrzywdzona w swych zeznaniach opisała wzajemne relacje stron oraz powody awantur wszczynanych przez oskarżonego. S. M. w wyczerpujący sposób opisała zachowanie się oskarżonego wobec niej w okresie objętym aktem oskarżenia, w szczególności sposób odnoszenia się do pokrzywdzonej poprzez używanie przez oskarżonego słów wulgarnych, łżenie pokrzywdzonej. Zgodnie z relacją pokrzywdzonej oskarżony w okresie wskazanym w zarzucie aktu oskarżenia w czasie awantur domowych kilkakrotnie dopuścił się rękoczynów w stosunku do niej w ten sposób, że popychał pokrzywdzoną, szarpał ją oraz używał w stosunku do niej słów powszechnie uważanych za obelżywe. Pokrzywdzona podkreśliła, iż początkowo nie chciała zawiadamiać o zaistniałych zdarzeniach policji z uwagi na obawę przed oskarżonym.</p>	
	<p>Zeznania K. B. A. M. (1) K. M. P. M.</p>	<p>Sąd uznał za wiarygodne zeznania dzieci i synowej stron. Każdy z nich opisywał na swój sposób wzajemne relacje rodziców, sposób</p>	

	<p>A. M. (2)</p>	<p>ich zachowania i wypowiedzenia oraz jak je odbierał. Żaden z nich nie wykazał symptomów wskazujących na skłonności do konfabulacji, czy też składania zeznań pod czyimkolwiek naciskiem. Świadkowie potwierdzili w swych zeznaniach, iż dochodziło z inicjatywy ojca do awantur w miejscu zamieszkania rodziców. Wprawdzie nie byli ich bezpośrednimi obserwatorami ale pokrzywdzona relacjonowała im ich przebieg. Podnosili oni również, iż w tym okresie pokrzywdzona była przygnębiona. W/ w świadkowie podali, iż pokrzywdzona po czasie opisała im swoje relacje z oskarżonym oraz wskazała sposób jego zachowania wobec niej.</p> <p>Dzieci stron podkreślały dodatkowo, iż zachowania przemocowe oskarżonego wobec matki miały miejsce już w czasie kiedy byli małoletnimi dziećmi. Wskazywali, że zachowania były na tyle drastyczne, że mimo upływu czasu potrafią odtworzyć ich przebieg.</p>	
	<p>Zeznania W. K., S. T., T. S., A. D. (2)</p>	<p>Za wiarygodnie lecz nie przedstawiające szczególnej mocy dowodowej należało uznać zeznania W. K., S. T., T. S., A. D. (2). Świadkowie ci w swych zeznaniach</p>	

		<p>wskazali jedynie, iż byli w domu stron raz czy dwa razy i nie mieli możliwości obserwowania wzajemnych relacji stron. T. S. wskazał jedynie, iż od oskarżonego uzyskał informacje, że pozostaje on w konflikcie z synem P., który zamieszkuje ze stronami.</p>	
	Opinia biegłych	<p>Sąd uznał za trafną i przydatną dla rozstrzygnięcia jako sporządzoną zgodnie z zasadami sztuki opinię biegłych lekarzy psychiatrów w zakresie stwierdzenia czy w chwili dokonania zarzucanego czynu H. M. miał zachowaną lub ograniczoną zdolność do rozpoznania jego znaczenia lub pokierowania swym postępowaniem. Biegli w oparciu o analizę akt sprawy i po przeprowadzeniu badania psychiatrycznego wskazali, iż stwierdzili u H. M. organiczne zaburzenia osobowości – czynnik obniżający zdolność kontroli emocji i zachowań głównie impulsywnych. Zdaniem biegłych w sytuacjach gwałtownych oskarżony może nie być zdolny do panowania nad swoim zachowaniem i reagować impulsywnie oraz nadmiarowo.</p>	
	dokumenty	<p>Za wiarygodne należało uznać także zaliczone</p>	

		<p>w poczet materiału dowodowego dokumenty albowiem zostały one sporządzone przez uprawnione organy w ramach przysługujących im kompetencji, w sposób rzetelny i fachowy. Ich prawdziwość i autentyczność nie wzbudziła w ocenie Sądu wątpliwości.</p>	
<p>2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</p>			
Lp. faktu z pkt 1.1 albo 1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu	
<p>3. PODSTAWA PRAWNA WYROKU</p>			
	Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Oskarżony	
X	3.1. Podstawa prawna skazania albo warunkowego umorzenia postępowania zgodna z zarzutem	1	H. M.
Zwięźle o powodach przyjętej kwalifikacji prawnej			
<p>H. M. został oskarżony o to, że w okresie od października 2015 roku do 05 listopada 2020 roku</p>			

w miejscowości (...) gm. Ż., znęcał się fizycznie i psychicznie nad swoją żoną S. M. w ten sposób, że wszczywał awantury domowe w trakcie trwania których zachowywał się agresywnie, używał słów potocznie uznawanych za wulgarne i obelżywe, znieważał i ubliżał pokrzywdzonej, szarpał i popychał pokrzywdzoną, a także groził pozbawieniem życia i zdrowia przy czym groźby te wzbudziły u zagrożonej uzasadnioną obawę, że zostanie spełniona tj. o czyn z art. 207 § 1 kk

Znęcanie się (art. 207 § 1 k.k.) oznacza działanie albo zaniechanie polegające na umyślnym zadawaniu bólu fizycznego lub dolegliwych cierpień moralnych, powtarzających się albo jednorazowym lecz intensywnym i rozciągniętym w czasie. (por wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 lutego 1982 II KR 5/82 opubl. OSNPG 1982/8/114). Pojęcie „znęcanie się” na gruncie art. 207 k.k. zawiera w sobie istnienie przewagi sprawcy nad osobą pokrzywdzoną, której nie może się ona przeciwstawić lub może to uczynić w niewielkim stopniu. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 2003 r. IV KKN 312/99 opubl. LEX nr 77436) W przedmiotowej

sprawie nie ulega zdaniem Sądu wątpliwości, iż zachowanie oskarżonego wypełniło znamiona tego przestępstwa. Istota znęcania polega bowiem na jedno- lub wielorodzajowych pojedynczych czynnościach sprawcy, naruszających różne dobra pokrzywdzonego i systematycznie powtarzających się, a odznaczających się intensywnością w zadawaniu dolegliwości fizycznych lub psychicznych. Nie ulega zdaniem Sądu wątpliwości, iż w okresie od października 2015 roku do 05 listopada 2020 r. oskarżony wykorzystując istnienie przewagi fizycznej i psychicznej dopuścił się wobec pokrzywdzonej czynności, które naruszyły zarówno jej nietykalność cielesną, ale również polegały na zadawaniu dolegliwości psychicznych. Należy przy tym podkreślić, iż znęcanie się, o którym mowa w przepisie art. 207 § 1 k.k., jest działaniem niezależnym od faktu, czy osoba, nad którą sprawca znęca się, nie sprzeciwia mu się i nie próbuje się bronić (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 sierpnia 1970 r. IV KR 146/70 opubl. OSP 1971/2/41). Trudno zatem w takich okolicznościach czynić pokrzywdzonej zarzut z

tego, iż za każdym razem nie zgłaszała zaistniałych działań i naruszeń do organów ścigania. Charakter czynów których dopuszczał się oskarżony i specyfika przestępstwa znęcania się wskazuje, iż osoby pokrzywdzone rzadko zgłaszają takie okoliczności z uwagi na sytuację rodzinną i więź emocjonalną łączącą ich ze sprawcą.

Cechą podmiotową znęcania się jest jego umyślność, wyrażająca się w chęci wyrządzenia krzywdy fizycznej lub moralnej, dokuczania, poniżania – obojętnie z jakich pobudek. Bez znaczenia dla odpowiedzialności oskarżonego pozostaje zatem, co skłoniło go do tego rodzaju zachowań wobec pokrzywdzonej. Trudno bowiem przyjąć, iż jakiegokolwiek zachowanie pokrzywdzonej mogło spowodować taką reakcję ze strony oskarżonego. Żadna bowiem postawa życiowa i moralna nie stanowi usprawiedliwienia dla stosowania siły fizycznej i psychicznego dręczenia drugiej osoby.

Zarzucany oskarżonemu czyn był przez niego zawinione, brak bowiem jakiegokolwiek okoliczności wyłączających bezprawność bądź winę oskarżonego. Oskarżony w chwili dokonania zarzucanego mu czynu

rozumiał jego znaczenie i mógł pokierować swoim postępowaniem. Miał zdolność rozpoznania bezprawności czynu i zachodziła normalna sytuacja motywacyjna.			
	3.2. Podstawa prawna skazania albo warunkowego umorzenia postępowania niezgodna z zarzutem		
Zwięzłe o powodach przyjętej kwalifikacji prawnej			
	3.3. Warunkowe umorzenie postępowania		
Zwięzłe wyjaśnienie podstawy prawnej oraz zwięzłe o powodach warunkowego umorzenia postępowania			
	3.4. Umorzenie postępowania		
Zwięzłe wyjaśnienie podstawy prawnej oraz zwięzłe o powodach umorzenia postępowania			
	3.5. Uniewinnienie		
Zwięzłe wyjaśnienie podstawy prawnej oraz zwięzłe o powodach uniewinnienia			

4. KARY, ŚRODKI KARNE, PRZEPADEK, ŚRODKI KOMPENSACYJNE I ŚRODKI ZWIĄZANE Z PODDANIEM SPRAWCY PRÓBIE			
Oskarżony	Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Punkt z wyroku odnoszący się do przypisanego czynu	Przytoczyć okoliczności
H. M.	1		<p>Przy wymiarze kary Sąd wziął pod uwagę jako okoliczność obciążającą stopień społecznego niebezpieczeństwa przestępstwa. Jako okoliczność łagodzącą uprzednią niekaralność oskarżonego. Sąd uwzględnił również rodzaj i rozmiar ujemnych następstw wywołanych zachowaniem oskarżonego.</p> <p>Przestępstwo określone w art. 207 § 1 k.k., występujące przeważnie w postaci znęcania się nad członkami rodziny, stanowi rażące naruszenie obowiązków rodzinnych, prowadzi najczęściej do rozkładu pożycia małżeńskiego i rozbicia rodziny.</p> <p>Mając powyższe na uwadze Sąd kierując się określonymi w art. 53 k.k. dyrektywami wymiaru kary wymierzył oskarżonemu za powyższy czyn karę 8 miesięcy pozbawienia wolności. Zdaniem Sądu orzeczone</p>

		<p>kara jest sprawiedliwa i słuszna w odczuciu społecznym, spełniając tym samym wymogi prewencji generalnej, jak również stanowi zasłużoną dolegliwość, jaka spotyka sprawcę za naruszenie pozostających pod ochroną dóbr. W ocenie Sądu wymierzona oskarżonemu kara w pełni zrealizuje wobec niego funkcję wychowawczą i represyjną, a jednocześnie stanowić będą wystarczające ostrzeżenie na przyszłość</p>
H. M.	2	<p>Na podstawie art. 69 § 1 kk. i art. 70 § 1 kk. sąd warunkowo zawiesił wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności na okres 2 lat. Uwzględniając postawę oskarżonego, jego warunki osobiste i dotychczasowy sposób życia Sąd uznał, iż takie orzeczenie kary jest wystarczające dla osiągnięcia wobec sprawcy celów kary, a w szczególności zapobieżenia powrotowi do przestępstwa. Zdaniem Sądu dokonując oceny zarówno okoliczności przedmiotowych związanych z popełnionymi przez oskarżonego przestępstwami w niniejszej sprawie, jak i analizując postawę samego oskarżonego zauważyć należy, iż istnieją pozytywne prognozy na przyszłość,</p>

			które dają podstawę do przyjęcia, iż mimo zawieszenia wykonania kary oskarżony więcej nie popełni już przestępstw. Podejmując decyzję o wymierzeniu kary pozbawienia wolności z warunkowym jej zawieszeniem Sąd uznał, iż spełni ona cele wychowawcze i prewencyjne wobec oskarżonego.
H. M.	3		Na podstawie art. 73 §1 kk sąd oddał oskarżonego w okresie próby pod dozór kuratora co umożliwi bieżącą kontrolę zachowania oskarżonego, zwłaszcza w miejscu zamieszkania, w okresie próby.
H. M.	4	I	Na podstawie art. 72 § 1 pkt. 1 kk sąd zobowiązał oskarżonego do informowania kuratora o przebiegu okresu próby na piśmie co 3 miesiące, co umożliwi bieżącą kontrolę zachowania oskarżonego w okresie próby.
5. INNE ROZSTRZYGNĘCIA ZAWARTE W WYROKU			
Oskarżony	Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Punkt z wyroku odnoszący się do przypisanego czynu	Przytoczyć okoliczności

6. INNE ZAGADNIENIA		
<p>W tym miejscu sąd może odnieść się do innych kwestii mających znaczenie dla rozstrzygnięcia, a niewyjaśnionych w innych częściach uzasadnienia, w tym do wyjaśnienia, dlaczego nie zastosował określonej instytucji prawa karnego, zwłaszcza w przypadku wnioskowania orzeczenia takiej instytucji przez stronę</p>		
7. KOSZTY PROCESU		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
6	O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 624 § 1 kpk. uwzględniając sytuację finansową i rodzinną oskarżonego obciążył oskarżonego kosztami postępowania w części tj. w kwocie 1000 zł. W pozostałej części zwolnił go od ich ponoszenia i uiszczenia opłaty od wymierzonej kary.	
8. PODPIS		
SSR Marta Przybylska		